

Storm velt lindeboom op Beekse marktveld in 1674

door Jan van Helvoirt

Het jaar 1672 is in de Nederlandse geschiedenis later bekend geworden als 'het rampjaar'. Op 26 maart kregen we oorlog met Engeland en op 6 april met Frankrijk. Ook twee Duitse vorsten rukten in mei van dat jaar met hun legers op naar de Republiek. De wrede moord op de gebroeders De Witt in de Haagse gevangenenpoort was misschien wel het dieptepunt. Voor de Franse legers met hun plundertochten konden de boeren zich nog ternauwernood in veiligheid brengen. Op twee plaatsen in Esbeek had men al eerder 'schansen' ingericht, waar vee en bezittingen verstoopt konden worden. Maar tegen het onheil dat twee jaar later op hen af zou komen kon niemand zich wapenen.

Op de vroege avond van 1 augustus 1674 ontstond er 's avonds rond acht uur een gruwelijk onweer met donder, bliksem en zware stortregens. De storm trok van Parijs naar de Zuidelijke Nederlanden en via Utrecht naar Texel. Daar zonken vele schepen, terwijl in Amsterdam meer dan 26 molens op de wallen werden omvergeblazen. In de stad Utrecht, waar ook nog vijf kerken werden verwoest, was het complete middenschip van de grote Domkerk weggevaagd. Op het huidige Domplein zien we nu nog de plekken van de vroegere pilaren.

Ook in Esbeek zou de storm zijn tol heffen. Het oude boerderijtje, in de volksmond 'Boerderij Hendriksen' geheten, was in 1674 in eigendom van Dielis Bruers. Op 18 december 1674 stapten de schepen Matthijs Stappaerts en de huurder Peter Sebrechts naar Esbeek om getuige te zijn van de geleden stormschade. Ook toen al bleken de 'wethouders' niet erg snel te opereren! Achteraf gezien maar goed dat de schepenen en eigenaar Bruers de boerderij niet wilden slopen, maar uiteindelijk gingen herstellen. De nieuwe huurder had Bruers al verschillende malen gemaand en verzocht *om het geene wederom te maecken ende te repareren, dat hij niet coste woonen*. De muren van de bakoven waren omgevallen en het dak was gewoon verdwenen. De Beekse schepen constateerde nog de volgende schade:

-gehele achterhuys vant woonhuys bestaen hebbende in twee gebonten geheel omverre ende wegh; -item de muure ter syde vande hoochkamer omverre gevallen; -liggende oock deselve hoochkamer boven geheel open ende dackloos, oversulcx deselve geensints can weeder gebruycken.

Ook in Beek was er behoorlijk schade. De reeds lang verdwenen Heimolen, die vroeger *Doornberchse molen* heette (een 'doorn' is een zandrug) was door *eenen extra ordinairen storm omgewaeyt*. Later is de molen afgebroken en verplaatst naar de Doelenstraat waar nog steeds de Doornboom de stormen trotseert. Natuurlijk waren er meer schadegevallen te noteren. Ik denk dat zelfs de oude lindeboom op het Beekse marktveld toen ook het loodje heeft gelegd. Kort daarna is de huidige gebodenlinde geplant. Het plantjaar is immers: 1676! De Esbeekse 'Boerderij Hendriksen' heeft de tand des tijds blijkbaar beter doorstaan ... dan onze voormalige oude Beekse gebodenlinde.

Na de storm van 1674 werd de huidige lindeboom in 1676 op de Markt geplant